

Notat om domme og afgørelser fra Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol fra august og september 2011

Ullens de Schooten og Rezabek mod Belgien (dom af 20. september 2011). Menneskerettighedsdomstolen fandt ikke, at det var i strid med retten til en retfærdig rettergang efter EMRK artikel 6 (*ret til retfærdig rettergang*), at belgiske domstole ved to lejligheder havde afvist at forelægge et præjudicielt spørgsmål for EU-domstolen. Domstolen anførte, at artikel 6 ikke garanterer en ret til at få en sag henvist til præjudiciel afgørelse ved en anden domstol, men dog forpligter de nationale domstole til at begrunde afslag.

Verein gegen Tierfabriken mod Schweiz (afgørelse af 20. september 2011). Klager var en dyrevelfærdsorganisation, der gjorde gældende, at det var i strid med EMRK artikel 10 (*yt-ringsfrihed*), at postvæsenet ikke længere ville omdele deres tidsskrift til husstande med et ”reklamer-nej tak”-skilt på postkassen. Menneskerettighedsdomstolen afviste klagen som åbenbart ubegrundet og bemærkede bl.a., at tidsskriftet hverken var blevet forbudt eller underlagt kontrol, ligesom klager havde mulighed for at få tidsskriftet udsendt på andre måder eller at udgive det i en anden form, for eksempel på internettet.

Bah mod Storbritannien (dom af 27. september 2011) Klager, som var fra Sierra Leone, fik opholdstilladelse i Storbritannien. Hendes søn blev familiesammenført på betingelse af, at han ikke modtog offentlige ydelser. Da klager anmodede om bolighjælp afviste myndighederne at tildele klager den fortrinsret hun ellers havde med den begrundelse, at hendes søn var under immigrationskontrol. Menneskerettighedsdomstolen anførte, at forskelsbehandlingen var foretaget på baggrund af sønnens immigrationsmæssige status og ikke national oprindelse, hvilket i det konkrete tilfælde havde været forsvarligt. Behandlingen af klager havde derfor, hverken været diskriminerende eller vilkårlig, og der forelå derfor ikke en krænkelse af 14 (*forbud mod diskriminering*) sammenholdt med artikel 8 (*ret til familieliv*)

Dojan m.fl. mod Tyskland (afgørelse af 13. september 2011) Klagerne anså det som stridende mod deres religiøse overbevisning, at deres børn, som gik i en offentlig grundskole, havde obligatorisk sexundervisning og deltog i andre aktiviteter. Da klagerne forhindrede deres børn i at deltage i de pågældende aktiviteter, blev de idømt bøder, der på grund af manglende betaling blev konverteret til fængselsstraffe. Klagerne gjorde gældende, at straffen var i strid med EMRK artikel 9 (*religionsfrihed*) og 1. tillægsprotokol, artikel 2 (*respekt for forældres religiøse og filosofiske overbevisning*). Menneskerettighedsdomstolen afviste sagen som åbenbart ubegrundet og henviste i den forbindelse til tidligere domspraksis på området samt til, at skoleaktiviteterne foregik på en både objektiv, kritisk og mangfoldig måde.

Ashendon og Jones mod Storbritannien (dom af 13. september 2011). Selv om klagerne var blevet frikendt for bl.a. voldtægt og tyveri fik de ikke tilkendt sagsomkostninger. Begrundelsen var, at klagerne opførelse havde givet grund til at tro, at klagerne var skyldige. Klagerne

påstod at der forelå en krænkelse af uskyldsformodningen i EMRK artikel 6 (*ret til retfærdig rettergang*). Domstolen fandt ikke, at de nationale domstole – ved at lægge vægt på klagernes mistankepådragende adfærd ved afgørelsen af, om klagerne skulle tilkendes sagsomkostninger – havde taget stilling til de pågældendes skyld. Der forelå derfor ikke nogen krænkelse af artikel 6.

Omeredo mod Østrig (afgørelse af 20. september 2011). Klager flygtede fra Nigeria i 2003 og søgte asyl i Østrig under henvisning til, at hun risikerede omskæring i sit hjemland. Asylmyndighederne afviste klagers ansøgning med den begrundelse, at kunne have taget ophold i en anden provins i Nigeria, hvor omskæring var forbudt ved lov. Menneskerettighedsdomstolen afviste sagen som åbenbart ubegrundet med den begrundelse, at det i forhold til EMRK artikel 3 (*forbud mod tortur mv.*) var uden betydning, at klager ved tilbagevenden til Nigeria som ugift kvinde og uden støtte fra sin familie ville stå i en vanskeligere situation end i Østrig.

M. og C. mod Rumænien (dom af 27. september 2011). Menneskerettighedsdomstolen anførte, at artikel 3 (*forbud mod tortur*) og 8 (*ret til respekt for privatliv og familieliv*) forpligter medlemsstaterne til at indføre og håndhæve effektive strafferetlige regler mod seksuelt misbrug af børn. Disse krav var ikke blevet opfyldt i den konkrete sag, bl.a. fordi myndighederne havde undladt at undersøge om faderens handlinger kunne udgøre en anden forbrydelse end seksuelt misbrug (f.eks. vold), ligesom myndighederne ikke havde undersøgt moderens rolle tilstrækkeligt.

G. mod Storbritannien (afgørelse af 30. august 2011). Klager var en 15-årig dreng, der var idømt 1 års betinget fængselsstraf for at have haft samleje med en 12-årig pige. Efter britisk lovgivning var der tale om voldtægt, uanset at pigen havde samtykket til samlejet og i øvrigt givet drengen det indtryk, at hun var ældre, end hun var. Klager gjorde gældende, at domfældelsen var i strid med EMRK artikel 6 (*ret til retfærdig rettergang*) og artikel 8 (*ret til privat- og familieliv*). Menneskerettighedsdomstolen afviste sagen og udtalte bl.a., at det ikke er Domstolens rolle, at diktere indholdet af medlemsstaternes straffelovgivning. Hertil kommer, at medlemsstaterne har en vid skønsmargin til at indføre beskyttende foranstaltninger mod seksuelt misbrug af børn.

Müller mod Tjekkiet (afgørelse af 6. september 2011). Klager, der er tjekkisk statsborger, blev af en tysk domstol fundet skyldig i medvirken til mord og idømt fængsel på livstid. I henhold til tysk lov havde han ret til prøveløsladelse efter at have afsonet 15 år af sin straf. Klager blev imidlertid efterfølgende overflyttet til et tjekkisk fængsel, hvor han først havde ret til prøveløsladelse efter at have afsonet 20 år af sin straf. Klager gjorde gældende, at anvendelsen af Tillægsprotokollen til Europarådets Konvention om Overførelse af Domfældte Personer, som var trådt i kraft efter hans domfældelse, og som gav adgang til, at han kunne overflyttes uden samtykke, udgjorde en krænkelse af EMRK artikel 7 (*ingen straf uden retsregel*).

Menneskerettighedsdomstolen anførte hertil, at der måtte skelnes mellem en foranstaltning, der udgjorde en ”straf” og en foranstaltning, der vedrørte ”fuldbyrdelsen” eller ”gennemtvungelsen” af en straf, idet artikel 7 alene fandt anvendelse på førstnævnte. Idet betingelserne for løsladelse af en domfældt omhandler fuldbyrdelsen af en straf, fandt artikel 7 ikke anvendelse, hvorfor den blev afvist.

Schneider mod Tyskland (dom af 15. september 2011). Fra maj 2002 til september 2003 havde klager et forhold til en gift kvinde. Klager påstod, at være far til det barn, som kvinden fødte i marts 2004. Kvinden og hendes ægtemand nægtede at anerkende klagers faderskab af hensyn til familien. De tyske domstole afviste at tildele klager samværsret med barnet, idet tysk lov alene beskytter en biologisk fars ret til samvær med sine børn, hvor der allerede eksisterer et socialt forhold eller et familieforhold mellem dem. Menneskerettighedsdomstolen udtalte, at fastlæggelsen af den retlige forbindelse mellem klager og barnet vedrørte en vigtig del af klagers identitet og følgelig hans ret til privatliv i henhold til artikel 8 (*ret til respekt for privatliv*). Domstolen fandt, at de tyske domstole ikke havde undersøgt de konkrete omstændigheder i sagen, herunder hvorvidt det ville være i barnets interesse, at den biologiske far fik adgang til informationer om barnet. De nationale domstole havde heller ikke undersøgt årsagen til, at der ikke var etableret et forhold mellem den biologiske far og søn. Dette udgjorde en krænkelse af artikel 8.

Palomo Sánchez m.fl. mod Spanien (dom af 12. september 2011). Klagerne stiftede en fagforening på den virksomhed, hvor de arbejdede. De udgav et månedligt nyhedsbrev. Forsiden på et af nyhedsbrevene viste en karikaturtegning af to af virksomhedens medarbejdere i seksuelt samkvem med personalechefen. Til tegningen fulgte to artikler, der var formuleret i et vulgært sprog, hvor de ansatte blev kritiseret for at have vidnet mod klagerne i en retssag anlagt mod virksomheden. Klagerne blev afskediget for grov tjenesteforsømmelse. Menneskerettighedsdomstolen anførte, at der måtte skelnes klart mellem kritik og fornærmelse. Domstolen fandt, at arbejdsrelationer må baseres på gensidig tillid, og at et angreb på andre persons agtværdighed i en professionel sammenhæng kan rubriceres som en alvorlig tjenesteforsømmelse. Afskedigelsen af klagerne var derfor ikke i strid med artikel 10 (*ytringsfrihed*) sammenholdt med artikel 11 (*foreningsfrihed*).